

הצעת חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (תיקון - איסור משלוחים חיים לשחיטה), התשע"ח - 2018 של חה"כ מכלוף מיקי זוהר ואחרים (פ/5433) - ערר על החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה

"ביום א' כ"ה בתמוז תשע"ח (8.7.18) אישרה ועדת שרים לחקיקה את הצעת החוק הנ"ל. הצעת החוק הוגשה ללא שום התייעצות עם גורמי המקצוע במשרדי ובניגוד לדעתם, מתוך אמירה של המגישים שצריכים איזה הישג ומבינים שהחוק לא יעבור. ברור לכולם שהצעת חוק זו תביא להעלאת מחירים משמעותית שתפגע במאמץ הממשלתי להורדת יוקר המחיה כפי שראש הממשלה הינחה מספר פעמים. אנו מתמודדים עם הבעיה ע"י הארכת חיי מדף של בשר שחוט מצונן (לא קפוא) מ-45 יום ל-85 יום, שדומה בטיבו לבשר הטרי שהביקוש אליו הולך ועולה. כמו כן הוצאנו הנחיות כתובות לגבי התנאים להובלה (מצ"ב), ואני בוחן אפשרות להחמרה נוספת שתעמוד בכללים. ביום ט"ו תמוז תשע"ח (28.6.18) נפגשתי עם שגריר אוסטרליה בישראל וביקשתי לאתר באופן דחוף מדינה שכנה אליהם שההובלה קצרה, ושם ישחטו ויביאו בשר מצונן ללא הובלה של מקנה. מתואמת ישיבת מעקב לעוד מספר שבועות. השגריר הבטיח להעביר הדברים לבדיקה. כמו כן, פניתי בעניין באותה בקשה למשרד החוץ הישראלי. התנגדותי נובעת גם מפגיעה ופיטורי עובדים של חקלאים, שוחטים ובודקים, מסחר וכד'. פגיעה ביחסי סחר החוץ - יש ליתן משקל גם ליחסי סחר החוץ של מדינת ישראל. הצעת החוק לא תאפשר לישראל לעמוד באמנות הבינלאומיות עליהן היא חתומה, כגון הסכמי סחר מול ה-WTO, שכן היא תייצר חסמי סחר. על פי תנאי חלק מהסכמי ה-WTO, הנוגעים בין היתר ליבוא בעלי וההסכם בנושא יישום אמצעים סניטריים ופיטו-סניטריים, קיימת עדיפות להחלת כללי יבוא (כמו גם תקינה וחסימים טכניים אחרים) התואמים סטנדרטים בינלאומיים והמבוססים על ראיות מדעיות, גם ביחס למוצרים מן החי. מכיוון שלאוסטרליה ולאיחוד האירופי רגולציה לעניין תנאים לאישור משלוחי יצוא בעלי חיים, ששמירה על רווחתם היא בין מטרותיה המרכזיות, וכאשר היא מבוססת בין היתר על המלצות ארגונים וגופים בינלאומיים, לכן על משרדי החוץ והכלכלה לתת את הדעת אף הם על ההשפעות ביחסי המסחר של ישראל עם מדינות המקור והפרות ההסכמים

אני מבקש להדגיש כי יבוא בקר וצאן מחו"ל נעשה בהתאם להערכות סיכונים של השירותים הווטרנריים במשרדי, טרם אישורן של המדינות ליצוא בעלי חיים לישראל וכי ננקטים כל האמצעים למניעת סיכונים להפצת מחלות בעלי חיים ולפגיעה בבריאות הציבור בישראל. כמו כן, הפיקוח הממשלתי על הסגר בעלי חיים מיובאים ממשיך כסדרו ולא הועבר לידי היבואנים. יתירה מכך, משרד החקלאות ואני בראשו, רואים תמיד לנגד עיננו את החשיבות בשמירה על רווחתם של בעלי החיים, ופועלים לייעול והרחבת האכיפה והחקיקה הקיימת בנושא. במסגרת התיקון האחרון לחוק צער בעלי חיים, אף הובלתי לכך שתקבע סמכות להתקין תקנות בנושא שמירה על רווחתם של בעלי חיים בעת יבוא וייצוא, והנחיתי את הגורמים המקצועיים במשרדי לקדם כתיבת תקנות שיכללו גם הוראות בעניין הובלה ימית ואווירית של בעלי חיים, למען שמירה על רווחתם. בשלב זה, במקביל לקידום התקנות האמורות ולאחר בחינת ההיבטים וההשלכות המשפטיים, הוחלט כי במסגרת היתרי היבוא יכללו גם דרישות לשמירה על רווחת בעלי החיים המיובאים.

במקביל, בהתאם לחקיקה הקיימת בנושא הובלת בעלי חיים, ממשיך המשרד בפעילות הפיקוח על שמירת רווחתם של בעלי החיים המיובאים בזמן פריקתם מכלי השייט והובלתם בישראל.

אני שמח כי בהצעת החוק האמורה ניתנת הדעת להגדיל את היקף המכסות הפטורות ממכס ליבוא בשר טרי מצונן, במטרה להגדיל את ההיצע לצרכן הישראלי, להגביר את התחרות בין הרשתות ולצמצם יוקר המחיה, אך יש לעשות זאת בתיאום מול משרד האוצר ובהתאם ליכולות של הייבואנים לעמוד בלוחות הזמנים הנדרשים.

אני מעריך כי הגדלת יבוא הבשר הטרי המצונן תביא עם הזמן לצמצום יבוא עגלים חיים, אך נכון להיום הבשר הטרי המצונן או הקפוא המיובא מחו"ל והבשר משחיטה של בקר הגדל בישראל, אינם מהווים תחליף ליבוא בעלי חיים ואינם עונים על הדרישה של הצרכן הישראלי.

יש לזכור כי לצד האינטרס לצמצם את סבלם של בעלי החיים המיובאים לצרכי שחיטה, יש לשקול אינטרסים ציבוריים נוספים, שמשקלם הסגולי אינו פחות בהכרח, כמו הביקוש הצרכני למוצרי בשר טרי, מדיניות הממשלה להפחתת יוקר המחיה, חופש העיסוק של העוסקים בתחום יבוא בעלי חיים וכן החשיבות לכבד הסכמים בינלאומיים שישראל חברה בהם.

לסיכום, בטוחני כי בשיתוף פעולה נכון בין משרדי הממשלה ובין מציעי החוק ניתן יהיה למצוא פתרונות ראויים עם אבני דרך לבחינה שקולה וראויה של הצרכים העולים וזאת מתוך כוונה משותפת של מניעת צער בעלי חיים ובמקביל לא לפגוע באזרחי ישראל.

משרד החקלאות מכין הצעת חוק שתקטין את צער בעלי חיים ויגיש אותו לכנסת במושב החורף, בתאום עם משרדי משפטים, כלכלה, אוצר, חוץ ועוד. אי לכך אני מגיש אלייך ערר על הצעת החוק הנ"ל ומבקש דיון נוסף".

מוגש על ידי שר החקלאות ופיתוח הכפר

מזורפות החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה מס' חק/3606 מיום 8.7.2018 והצעת החוק פ/5433.

כ"ח בתמוז התשע"ח
11 ביולי 2018

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה, בית-דגן
היחידה ליבוא ויצוא

כ' טבת, תשע"ח

7 ינואר, 2018

הוראות השירותים הווטרינריים בנושא רווחת בעלי חיים בהובלה ימית
ואווירת של בקר וצאן:

1. הגדרות

- אמצעי הובלה** – כלי שיט וכלי טיס;
- ארץ (מדינת) מוצא** – המקום בו הועמסו בעלי החיים על כלי ההובלה;
- בעלי חיים** – בקר וצאן;
- בקר** – לרבות עגלים;
- מלווה** – אדם האחראי לרווחת בעלי החיים המתלווה אליהם במהלך ההובלה הימית, בעל ידע והכשרה בטיפול בהם, לפי סוגם;
- נמל יבוא** – כהגדרתו בתקנות מחלות בעלי חיים (יבוא בעלי חיים), תשל"ד-1974;
- נסיעה** – פעולת ההובלה הכוללת מנמל המוצא ועד לנמל היבוא בישראל;
- עגלים** – בקר עד גיל 6 חודשים;
- צאן** – כבשים ועיזים;

2. תנאים כלליים

2.1 אמצעי ההובלה והמתקנים שלהם יתוכננו, ייבנו, יתוחזקו ויפעלו כדלקמן:

- (א) באופן שימנע פגיעה או סבל, תוך שמירה על בטיחות בעלי החיים;
- (ב) באופן שיספק הגנה לבעלי החיים מפני תנאי מזג אוויר קשים, טמפרטורות קיצוניות ושינויים חריגים במזג האוויר;
- (ג) יעברו ניקוי וחיטוי;
- (ד) באופן שימנע מבעלי החיים לברוח או ליפול החוצה, ויהיו מסוגלים לעמוד בטלטולי הנסיעה;
- (ה) באופן שאיכות האוויר וכמותו ישמרו ויתאימו לסוג בעלי החיים המובלים;

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה, בית-דגן
היחידה ליבוא ויצוא

- (ו) באופן שיספק גישה לבעלי החיים על מנת לאפשר בדיקה וטיפול;
- (ז) הרצפה תהיה בנויה או מרופדת באופן המונע החלקה;
- (ח) הרצפה תהיה בנויה באופן הממזער דליפת שתן או צואה;
- (ט) התאורה תהא מספקת לצורך בדיקה וטיפול בבעלי החיים במהלך ההובלה.
- 2.2 יש לדאוג למספיק שטח בתוך התאים של בעלי החיים ובכל המפלסים שלהם, כך שיהיה אוורור נאות מעל לבעלי החיים כאשר הם עומדים בתנחתם הטבעית, מבלי למנוע בשום אופן את תנועתם הטבעית.
- 2.3 על דופנות התאים להיות חזקות מספיק כדי לשאת את משקל בעלי החיים. המחיצות יתוכננו במטרה לאפשר הפעלה מהירה וקלה.
- 2.4 טלאים השוקלים פחות מ-20 ק"ג ועגלים בני פחות משישה חודשים יקבלו מצע מתאים או חומר מקביל שיבטיח את נוחותם בהתאם לסוגם, מספרם, זמן הנסיעה ומזג האוויר. חומר המצע צריך לספק ספיגה הולמת של שתן וצואה.
- 2.5 כלי השיט יאושר ע"י הרשות המוסמכת בארץ המוצא ואם ארץ המוצא היא חברה באיחוד האירופי – ע"י הרשות המרכזית שלה או של מדינה חברה אחרת לביצוע בדיקות של רווחת בעלי חיים או כל גוף שהוסמך על ידה;
- 2.6 הובלת בעלי חיים בכלי שיט תלווה ע"י מלווה מטעם היבואן;
- 2.7 בעלי חיים שנפצעו או חלו במהלך ההובלה הימית יופרדו מיתר בעלי החיים ויוגשו להם טיפול ראשוני בהקדם האפשרי. במקרה הצורך, תבוצע המתת חסד באופן שלא יגרום לבעל החיים סבל מיותר.
- 2.8 בכלי השיט יהיו אמצעי המתה מתאימים לסוג בעלי החיים יהיו זמינים למלווה או לאדם אחר, שצריכים להיות בעלי המיומנות הנדרשת על מנת לבצע מטרה זו בצורה הומנית ויעילה.
- אמצעי המתה כאמור, יהיו זמינים לרופא וטרינר מטעם היבואן בעת הפריקה מאמצעי ההובלה בנמל היבוא.
- 2.9 רופא וטרינר מטעם היבואן יהיה זמין למתן טיפול רפואי מידי לבעלי החיים בעת פריקתם מאמצעי ההובלה בנמל היבוא.
- 2.10 על היבואן להכין תכנית חירום לשם הספקת טיפול, הזנה והשקיה נאותים לבעלי החיים במקרה של תקלה במערכות האוטומטיות של כלי השיט.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר **השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה, בית-דגן** **היחידה ליבוא ויצוא**

כמו כן, על היבואן להכין כחלק מתוכנית ניהול סיכונים בשיט, תכנית חירום לכל אחד ממקרי החירום הבאים:
א. תקלה מכאנית בכלי השיט.
ב. מחסור במזון ו/או במים במהלך השיט.
ג. התפרצות מחלה במהלך השיט.
ד. מזג אוויר קיצוני במהלך השיט.
ה. כל מניעה אחרת לקלוט את בעלי החיים בישראל.
על היבואן להציג את תכנית החירום בכל עת שיידרש ע"י השירותים הווטרינריים בישראל.

3. תנאים נוספים עבור הובלה אווירית

3.1 יש להוביל את בעלי החיים בתיבות, כלובים או תאים התואמים את סוג בעלי החיים, העומדים בתקנות בעלי החיים של ארגון חברות התעופה הבינלאומי (יאט"א)¹ כמפורט להלן:

- 3.1.1 בעלי החיים יובלו רק בתנאים שבהם ניתן לשמור על איכות האוויר, הטמפרטורה והלחץ בטווח הולם במהלך כל הטיסה, תוך התחשבות בסוג בעלי החיים.
- 3.1.2 פעולות ההעמסה של בעלי החיים לכלי הטיס ופריקתם ממנו, יתואמו באופן שיצמצם את משך ההמתנה של בעלי החיים.

3.1.3 תנאים עבור הובלה בתיבות

3.1.3.1.1 על התיבות שבהן מובלים בעלי החיים לשאת סימון ברור ובולט המציין את נוכחותם של בעלי החיים וכן סימן המציין את צידה העליון של התיבה.

3.1.3.2 במהלך ההובלה והטיפול, על התיבות לעמוד תמיד ישר ויש למזער טלטולים וזעזועים. יש לעגן את התיבות כדי למנוע תזוזה עקב תנועת כלי הטיס.

3.1.3.3 על תיבות השוקלות יותר מ-50 ק"ג להיות מצוידות במספר הולם של נקודות עיגון המתוכננות, ממוקמות ופועלות כראוי כך שיאפשרו עיגון יציב בכלי הטיס שעליו יועמסו. התיבות יעוגנו לכלי הטיס לפני תחילת הטיסה כדי למנוע תזוזה עקב תנועת כלי הטיס.

¹ IATA Live Animal Regulations 2009

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה, בית-דגן
היחידה ליבוא ויצוא

- 3.1.3.4 בכלי טייס שבו מוצבות תיבות אחת על גבי השנייה, יש לוודא שדופנות התיבות חזקות מספיק כדי לאפשר עמידתן במשקל התיבות שמעל.
- 3.1.3.5 התיבות יהיו קשיחות ועמידות מפני פגיעה ע"י מטען אחר ויהיו בנויות באופן שימנע יציאה של בעלי חיים מהן.
- 3.1.3.6 התיבות לא יהיו בנויות או מטופלות בחומרים רעילים.
- 3.1.3.7 התיבות יתאימו להחזקת בעלי החיים בתוכן לאורך כל זמן ההובלה ולהגנה עליהם מפני כניסה של גורמים לא מאושרים.
- 3.1.3.8 דלתות התיבות יהיו בנויות כך שתימנע פתיחתן האקראית.
- 3.1.3.9 התיבות יהיו בנויות באופן שימנע פגיעה עצמית של בעלי החיים וכל דפנותיהן תהיינה חלקות או מעוגלות.
- 3.1.3.10 לא יהיו בתיבות חפצים חדים, כגון מסמרים, העלולים לפצוע את בעלי החיים.
- 3.1.3.11 התיבות תהיינה נקיות ומנוקזות מנוזלים ומהפרשות של בעלי החיים. ככל שנעשה שימוש חוזר בתיבות, יש לחטא אותן ביסודיות קודם לכן.
- 3.1.3.12 התיבות תהיינה מצוידות בדפנות שגובהן מספיק כדי למנוע יציאת הפרשות בעלי החיים מתוך התיבה.
- 3.1.3.13 יש לספק לבעלי החיים בתיבות מצע סופג המתאים לסוג בעלי החיים. אין להשתמש בקש אלא אם מקורו בישראל.
- 3.1.3.14 חלקן התחתון של התיבות יהיה מצויד במסילות מתאימות להרמה באמצעות מלגזה.
- 3.1.3.15 חלקן העליון של התיבות יהיה מחורץ או מכוסה ברשת.
- 3.1.3.16 רצפת התיבות תהיה בנויה מחומר המונע החלקה של בעלי החיים.
- 3.1.3.17 התקני חציצה בין התיבות יהיו בנויים באופן שימנע מהתיבות לזוז ולחסום את פתחי אוורור.
- 3.1.3.18 גובה התיבה יהיה לפחות 10 ס"מ מעל קצה הקרניים או הראש של צאן או מעל המותניים או הכתפיים של בקר במשקל של עד 90 ק"ג ו-20 ס"מ מעל המותניים או הכתפיים של בקר מעל 90 ק"ג.
- 3.1.4 טבלת צפיפות של בקר וצאן לפי משקל:

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה, בית-דגן
היחידה ליבוא ויצוא

סוג בעל החיים	משקל בק"ג	מספר בעלי חיים לתיבה (2.34 מטר X 3.08 מטר)	מרחב לבעל חיים (מטר מרובע)
בקר	50	31	0.23
	70	25	0.28
	80	24	0.30
	90	22	0.32
	100	20	0.34
	120	18	0.4
	150	16	0.45
	200	14	0.51
	300	8	0.84
	500	5	1.27
	600	5/4	1.45
	700	4	1.63

צאן	25	42	0.17
	35	37	0.19
	45	32	0.22
	55	28	0.25
	65	23	0.31
	70	20	0.36

3.1.5 אורור

3.1.5.1 על התיבות להיות מאוררות לפחות מארבעה צדדים, כך שמירב האורור יהיה מחלקן העליון של התיבות.

3.1.5.2 על פתחי האורור להיות קטנים מספיק על מנת שלא יתפסו בהם איברי בעלי החיים.

3.1.5.3 השטח המצטבר של פתחי האורור לא יפחת מ-20% משטח רצפת התיבה עבור בקר ומ-40% עבור צאן.

3.1.5.4 בחלקן התחתון של דפנות התיבה יהיו פתחי אורור שיאפשרו יציאה של גזים רעילים, כמו פחמן דו-חמצני.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה, בית-דגן
היחידה ליבוא ויצוא

3.1.5.5 בזמן העמסת בעלי החיים לכלי הטיס יש לעשות שימוש ביחידות מיזוג האוויר מתאימות וככל שאלו אינן זמינות, יש לפתוח את כל הדלתות.

4. אופן ביצוע ההובלה

4.1 מתקנים וחליכים

מתקנים עבור העמסה ופריקה, לרבות הרצפה שלהם, יתוכננו, ייבנו, יתוחזקו ויופעלו כדלקמן:

- 4.1.1 באופן שימנע פגיעה וסבל וימזער לחץ ומצוקה במהלך הזזת בעלי החיים, וכן ישמור על בטיחות בעלי החיים.
- 4.1.2 משטחים לא יהיו חלקים ויסופקו מחיצות צדיות כדי למנוע בריחת בעלי החיים.
- 4.1.3 יעברו ניקוי וחיטוי.
- 4.1.4 הרמפות לא יהיו בזווית תלולה יותר מ-20 מעלות, כלומר 36.4% במאוזן, עבור עגלים ובזווית של 26 מעלות ו-34 דקות, כלומר 50% במאוזן, עבור כבשים ובקר שאינו עגלים. כאשר זווית השיפוע תלולה יותר מ-10 מעלות, כלומר 17.6% במאוזן, הרמפות יהיו מצוידות במערכת, כגון לוחות דריכה, שתאפשר לבעלי החיים לעלות או לרדת ללא סכנות או קשיים;
- 4.1.5 על משטחי הרמה או קומות עליונות להכיל מעקות בטיחות כדי למנוע מבעלי החיים ליפול או לברוח במהלך ביצוע ההעמסה או הפריקה.
- 4.1.6 בכלי טייס יש למקם סחורות המובלות ביחד עם בעלי חיים כך שלא יגרמו לפגיעה, סבל או מצוקה לבעלי החיים.
- 4.1.7 יש לספק תאורה הולמת במהלך ההעמסה והפריקה.
- 4.1.8 כאשר תיבות שבתוכן נמצאים בעלי החיים ממוקמות זו על גבי זו בתוך כלי הטיס, יש לנקוט באמצעי הזהירות הבאים:
 - 4.1.8.1 למנוע נזילה של שתן וצואה על בעלי החיים הממוקמים בתחתית;
 - 4.1.8.2 לוודא את יציבות התיבות;
 - 4.1.8.3 לוודא שאין חסימה של זרימת אוויר.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה, בית-דגן
היחידה ליבוא ויצוא

4.2 טיפול בבעלי החיים

4.2.1 אסור :

- 4.2.1.1 להכות או לבעוט בבעלי החיים ;
- 4.2.1.2 להפעיל לחץ על חלק גוף רגיש במיוחד בדרך שתגרום לכאב או סבל מיותרים ;
- 4.2.1.3 להניף באוויר את בעלי החיים עצמם בעזרת אמצעים מכניים, אלא אם הדבר נדרש לשם מניעת פגיעה בבעל החיים עצמו או בבעלי חיים אחרים ;
- 4.2.1.4 להרים או לגרור את בעלי החיים מהראש, האוזניים, הקרניים, הרגליים, הזנב או הצמר, או לנהוג בהם בדרך שתגרום לכאב או סבל מיותרים ;
- 4.2.1.5 להשתמש במקלות או כל מכשיר אחר בעל קצוות מחודדים ;
- 4.2.1.6 לחסום בידועין בעל חיים בזמן שהוא מובל דרך כל אזור שבו נוהגים את בעלי החיים.
- 4.2.2 יש להימנע ככל האפשר משימוש במאיץ חשמלי. בכל מקרה, יש להשתמש במכשירים אלה רק עבור ראשי בקר בוגרים המסרבים לזוז, ורק כאשר יש להם מספיק מקום כדי לצעוד קדימה. הזרם החשמלי לא יימשך יותר משניה אחת, יינתן במרווחים נאותים ורק בשרירי פלג הגוף האחורי. אין להשתמש שוב ושוב בזרם חשמלי אם בעל החיים אינו מגיב לגירוי.
- 4.2.3 אין לקשור בעלי חיים בקרניים, בנוס אף או לקשור את הרגליים זו לזו. אין לשים זמם על עגלים.
- 4.2.4 כאשר יש צורך לקשור את בעלי החיים, החבלים, האפסרים או כל אמצעי קשירה אחר צריכים :
 - 4.2.4.1 להיות חזקים דיים כדי לא להיקרע במהלך תנאי הובלה רגילים ;
 - 4.2.4.2 לאפשר לבעלי החיים לשכב, לאכול ולשתות, במקרה הצורך ;
 - 4.2.4.3 להיות עשויים כך שימנעו סכנה של חנק או פגיעה, ובאופן שיאפשר שחרור מהיר של בעלי החיים.

4.3 הפרדה

4.3.1 יש להעביר ולהוביל בעלי חיים בהפרדה במקרים הבאים :

- 4.3.1.1 בעלי חיים ממינים שונים ;
- 4.3.1.2 בעלי חיים שונים משמעותית בגודל או גיל ;
- 4.3.1.3 נקבות וזכרים בוגרים מינית ;

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה, בית-דגן
היחידה ליבוא ויצוא

- 4.3.1.4 בעלי חיים עם קרניים ובעלי חיים ללא קרניים ;
- 4.3.1.5 בעלי חיים עוינים זה לזה ;
- 4.3.1.6 בעלי חיים קשורים ובעלי חיים שאינם קשורים ;
- 4.3.2 נקודות 4.3.1.1, 4.3.1.2, 4.3.1.4 לעיל אינן רלוונטיות עבור בעלי חיים שגדלו בקבוצות מתאימות, שרגילים זה לזה, כאשר הפרדה תגרום למצוקה או כאשר נקבות מלוות בצאצאים התלויים בהן.

5. במהלך ההובלה

- 5.1 יש לדאוג לאוורור מספק על מנת להבטיח עמידה בכל צרכי בעלי החיים, תוך הבאה בחשבון של מספר וסוג בעלי החיים המובלים ותנאי מזג האוויר הצפויים במהלך הנסיעה. יש לאחסן תיבות בכלי טיס בדרך שלא תחסום את האוורור.
- 5.2 במהלך הובלה בכלי שיט יש להציע לבעלי החיים מים, אוכל ואפשרות לנוח בהתאם למינם וגילם, במרווחי זמן הולמים. המים והאוכל צריכים להיות באיכות טובה ויש להגישם לבעלי החיים באופן שימזער התפתחות זיהום.

6. דרישות בנייה וציוד עבור כלי שיט

- 6.1 חוזק גדרות המכלאות והסיפונים צריך להתאים לבעלי החיים המובלים.
- 6.2 תאים שבהם יובלו בעלי החיים צריכים להיות מצוידים במערכת אוורור המסוגלת להחליף כראוי את האוויר בכל נפח התא כדלקמן :
- 6.2.1 40 החלפות אוויר בשעה אם התא סגור לחלוטין והגובה באזור הנמוך ביותר קטן או שווה ל-2.3 מטרים ;
- 6.2.2 30 החלפות אוויר בשעה אם התא סגור לחלוטין והגובה באזור הנמוך ביותר גדול מ-2.3 מטרים ;
- 6.2.3 75% מהקיבולת הרלוונטית לעיל אם התא סגור חלקית, בהתאם למיקומו בכלי השיט.
- 6.3 יכולת האחסון או הייצור של מים טריים צריכה להתאים לדרישות המים המפורטות בפרק 7, תוך הבאה בחשבון של המספר המקסימלי והסוג של בעלי החיים שיוכלו וכן את האורך המקסימלי של הנסיעות המתוכננות.
- 6.4 מערכת המים הטריים צריכה להיות מסוגלת לספק כל הזמן מים טריים לכל אזור שבו מוחזק המקנה, ומספיק כלי קיבול צריכים להיות זמינים על מנת להבטיח שלכל בעלי החיים תהיה גישה קלה ומתמדת למים טריים. מערכת שאיבה חלופית צריכה להיות זמינה על מנת להבטיח אספקת מים במקרה של תקלה במערכת השאיבה המרכזית.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה, בית-דגן
היחידה ליבוא ויצוא

6.5 מערכת הניקוז תהיה בעלת יכולת מתאימה לנקז נוזלים מהמכלאות מהתאים והסיפונים בכל מצב. צינורות ותעלות ניקוז יאספו את הנוזלים לתוך בארות או מכלים שמהם ניתן להיפטר ממי הביוב באמצעות משאבות או צינורות פליטה. ציוד שאיבה חלופי צריך להיות זמין על מנת להבטיח ניקוז במקרה של תקלה במערכת השאיבה המרכזית.

6.6 אזורים בהם שוהים בעלי החיים ומעברים או רמפות מעבר צריכים להיות מוארים כראוי. תאורת חירום צריכה להיות זמינה במקרה של תקלה במערכת החשמל המרכזית. יש לספק תאורה ניידת בכמות מספקת כדי לאפשר ביצוע בדיקה וטיפול ראויים בבעלי החיים.

6.7 יש להתקין ציוד כיבוי אש כראוי באזורים בהם שוהים בעלי חיים, אשר יעמוד בסטנדרטים המעודכנים ביותר של האמנה הבינלאומית בדבר בטיחות החיים בים (SOLAS) בנוגע להגנה מפני אש, איתור אש וכיבוי אש.

6.8 בבית ההגה (Weal house) תותקן מערכת ניטור, בקרה והתרעה עבור המערכות הבאות המיועדות לבעלי החיים:

6.8.1 אוורור;

6.8.2 אספקת מים טריים וניקוז;

6.8.3 תאורה;

6.8.4 ייצור מים טריים, במקרה הצורך.

6.9 ספק הכוח העיקרי צריך להיות מסוגל לספק חשמל בצורה סדירה למערכות האוורור, המים, הניקוז ולמעברים והרמפות במסגרת הפעלה רגילה של כלי השייט. ספק הכוח המשני צריך להיות מסוגל להחליף את ספק הכוח העיקרי לתקופה של שלושה ימים רצופים.

7. מזון ומים בכלי שייט

7.1 כלי השיט יישאו ממועד היציאה מנמל המוצא כמות מספקת של מצע וכן מזון ומים שיכסו את דרישות המזון והמים היומיות המינימליות המפורטות בטבלה שלהלן עבור הנסיעה המתוכננת, בתוספת 25% או שלושה ימי אספקה של מצע, אוכל ומים, הגדול מבניהם.

אספקה יומית מינימלית של מזון ומים עבור כלי שייט:

יומית מינימלית של מזון ומים עבור כלי שייט המובילים חיות משק או כלי שייט המובילים מכולות

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה, בית-דגן
היחידה ליבוא ויצוא

מס' טריים (ליטר לבע"ח) (*)	מזון (ב-% ממשקל בע"ח)		קטגוריה
	מספוא	מזון מרוכז	
45	2	1.6	בקר
4	2	1.8	כבשים
10	-	3	חזירים

* ניתן להחליף את אספקת המים המינימלית בעמודה הרביעית באספקת מים של 10% ממשקל בעלי החיים, עבור כל סוגי בעלי החיים.

* ניתן להחליף מספוא במזון מרוכז ולהיפך. אולם יש לזכור כי סוגי בעלי חיים מסוימים צריכים להסתגל לשינוי המזון בכל הנוגע לצרכיהם המטבוליים.

8. תנאים נוספים עבור הובלות ימיות

8.1 פיקוח וטרינרי

אם הנסיעה עתידה להימשך יותר מ 10 ימים, יתלווה אליה רופא וטרינר שהוסמך ע"י הרשות המוסמכת בארץ המוצא.

8.2 דרישות מינימום עבור בקר

ניתן להוביל עגלים ללא אימהותיהם רק אם גילים עולה על 14 יום.

8.3 גג

כלי השיט יהיה מצויד בגג בצבע בהיר ומבודד כראוי לקור וחום.

8.4 רצפה ומצע

יש לספק לבעלי החיים מצע מתאים או חומר מקביל אחר, שיבטיח את נוחותם ויתאים למין ולמספר בעלי החיים המובלים, למשך הנסיעה ולמזג האוויר.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה, בית-דגן
היחידה ליבוא ויצוא

8.5 מזון

- 8.5.1 כלי השיט יישא במהלך הנסיעה כמות מספקת של מזון המתאים לצרכי ההאכלה של בעלי החיים המעורבים. המזון צריך להיות מוגן מפני פגעי מזג האוויר ומפני זיהום כגון אבק, דלק, גזי פליטה ושתן וצואה של בעלי חיים.
- 8.5.2 כאשר נעשה שימוש בציוד האכלה מיוחד כדי להאכיל את בעלי החיים, הציוד יובל גם הוא בתוך כלי השיט.
- 8.5.3 כאשר נעשה שימוש בציוד האכלה מיוחד, הוא יתוכנן כך שבמקרה הצורך ניתן יהיה לחברו לכלי השיט כדי שלא יתהפך. כאשר הציוד אינו בשימוש, יש לאכסן אותו בנפרד מבעלי החיים.

8.6 מחיצות

יש להתקין מחיצות בכלי השיט כך שייווצרו תאים נפרדים, תוך הקפדה על כך שלבעלי החיים תהיה גישה חופשית למים.

8.7 אספקת מים

- 8.7.1 כלי השיט יצוידו באספקת מים שתאפשר למלווה לספק מים באופן מידי בעת הצורך במהלך הנסיעה וכך שלכל בעל חיים תהיה גישה למים.
- 8.7.2 מתקני ההשקיה יהיו במצב תפעולי תקין, והם יתוכננו וימוקמו כראוי כך שבעלי החיים השונים יוכלו לקבל מים בזמן שהותם על כלי השיט.
- 8.7.3 קיבולת מכלי המים בכלי השיט תהיה שווה לפחות ל-1.5% מהמטען המקסימלי שלו. יש לתכנן את מכלי המים כך שניתן יהיה לרוקן ולנקות אותם אחרי כל נסיעה, והם צריכים להכיל מערכת שתאפשר בדיקה של מפלס המים. המכלים צריכים להיות מחוברים למתקני השקיה בתוך התאים ולהישמר במצב תפעולי תקין.

8.8 הקצאת מרחב

- 8.8.1 הקצאות מרחב עבור בעלי החיים יתבצעו לכל הפחות על פי המידות הבאות:

8.8.1.1 בקר

משקל בק"ג	מ"ר/בע"ח
300 – 200	1.0575 — 0.81
400 – 300	1.305 — 1.0575
500 – 400	1.5525 — 1.305
600 – 500	1.8 — 1.5525

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה, בית-דגן
היחידה ליבוא ויצוא

2.025 — 1.8	700 — 600
יש להקצות לנקבות הרות מקום גדול יותר ב- 10%.	

8.8.1.2 צאן

מ"ר/בע"ח	משקל בק"ג
0.265 — 0.24	30 — 20
0.290 — 0.265	40 — 30
0.315 — 0.290	50 — 40
0.34 — 0.315	60 — 50
0.39 — 0.34	70 — 60

8.9 פינוי גוויות

גוויות בעלי החיים שמתו במהלך ההובלה יפנו מאזורים בהם שוהים בעלי חיים חיים, מוקדם ככל האפשר.

9. על היבואן לשמור לביקורת את כל המסמכים המלווים את ההובלה הימית או האווירית ממדינת המוצא לישראל, לרבות המסמכים שליוו את ההובלה היבשתית של בעלי החיים טרם הגעתם לנמל המוצא.

10. על היבואן לדווח לשירותים הווטרינריים מוקדם ככל האפשר על כל אירוע חריג שאירע במהלך ההובלה ושיש בו כדי להשפיע על משך ההובלה ו/או על רווחתם ובריאותם של בעלי החיים באמצעי ההובלה.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/3606 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 08.07.2018.

חק/3606. הצעת חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (תיקון - איסור משלוחים חיים לשחיטה), התשע"ח-2018 של חה"כ מכלוף מיקי זוהר ואחרים (פ/5433)

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 66 בתקנון לעבודת הממשלה – לתמוך בהצעת חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (תיקון - איסור משלוחים חיים לשחיטה), התשע"ח-2018 של חה"כ מכלוף מיקי זוהר ואחרים (פ/5433) בכפוף לכך שהמשך הליכי החקיקה יקודמו בהסכמת משרד המשפטים, משרד הכלכלה והתעשייה, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, משרד האוצר והמשרד לשירותי דת.

הצעת החוק תוחזר לדיון בוועדת השרים לענייני חקיקה לפני הקריאה הראשונה.

הכנסת העשרים

מכלוף מיקי זוהר	יוזמים: חברי הכנסת
שרן השכל	
יעקב מרגי	
נורית קורן	
יהודה גליק	
דן סידה	
אורן אסף חזן	
דב חנין	
אחמד טיבי	
יחיאל חיליק בר	
מרב מיכאלי	
מירב בן ארי	
אכרם חסון	
נאוה בוקר	
עמיר פרץ	
תמר זנדברג	
מוסי רז	
איתן כבל	
יעל כהן-פארן	
מיכאל מלכיאלי	
איציק שמולי	

פ/20/5433

הצעת חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (תיקון – איסור משלוחים חיים לשחיטה),

התשע"ח–2018

1. תיקון סעיף 1 בחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד–1994¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, אחרי ההגדרה "בעל חיים" יבוא:

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 56.

"בעל-חיים לשחיטה" – בעל-חיים המיועד להישחט לשם ייצור בשר, בין בסמוך לאחר הבאתו לישראל ובין לאחר תקופה של גידול בישראל;".

הוספת סעיף ג2 2. אחרי סעיף 2ב לחוק העיקרי יבוא:

"לייבוא בעלי-חיים ג2. (א) לא ייבא אדם לישראל בעל-חיים לשחיטה. לשחיטה

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), השר, באישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת יקבע, בתקופת הביניים, מכסה שנתית לייבוא בעלי-חיים לשחיטה (בסעיף זה – המכסה), ובלבד שיתקיימו כל אלו:

(1) המכסה לשנת 2019 לא תעלה על 75% ממספר בעלי החיים לשחיטה שיובאו לישראל בשנת 2017;

(2) המכסה לכל שנה ושנה, החל מהמכסה לשנת 2020, תהיה קטנה ב-25% לפחות מהמכסה שבשנה שקדמה לה;

(3) השר הודיע על מועד ממנו לא יותר ייבוא בעלי חיים לשחיטה; המועד כאמור יהיה לכל המאוחר בתוך שלוש שנים מיום פרסומו של חוק זה (בסעיף זה – תקופת הביניים).

(ג) השר יקבע כללים לחלוקת המכסה בין יבואנים על בסיס שוויוני.

(ד) לא ייבא אדם לישראל בעל חיים לשחיטה אלא במסגרת חלקו במכסה.

(ה) לא יינתן היתר, לפי כל דין, לייבוא של בעל חיים לשחיטה לישראל, אלא במסגרת המכסה שנקבעה ולפי חלקו של כל יבואן במכסה."

תיקון סעיף 17 3. בסעיף 17(ב) לחוק העיקרי, אחרי "סעיפים 2א, 1א2, 2ב(א)" יבוא "ג2(א) או (ד)".

דברי הסבר

מטרת הצעת החוק היא להפסיק את הסבל החמור והמיותר שנגרם למאות אלפי בעלי-חיים שמיובאים לישראל במסעות קשים ואכזריים – רק על מנת להישחט בסוף הדרך.

בסוף שנות התשעים החלה תופעה אכזרית של ייבוא עגלים וטלאים חיים לישראל, אך ורק לשם שחיטתם כאן. בעלי-החיים מיובאים מאוסטרליה וממזרח אירופה, במסעות ימיים ממושכים, שעשויים להימשך שבועות. במהלך המסע בעלי-החיים מוחזקים בצפיפות קשה, מתבוססים בצואתם ובצואת חבריהם, וסובלים מעומסי חום, מטלטלות הדרך ומפגיעות קשות נוספות. רבים מהם חולים ורבים אינם שורדים.

מומחים וגופים מקצועיים בארץ ובעולם שותפים כולם לעמדה לפיה יש להימנע ככל הניתן מהובלת בעלי-חיים חיים, לקצר את משכי ההובלה ככל הניתן ולהמיר משלוחים חיים בסחר בבשר. זאת משום שהובלת בעלי-חיים כרוכה בהכרח במצוקה קשה.

ישראל מייבאת כיום בשר טרי משורה ארוכה של מדינות באירופה ובדרום אמריקה. בשר זה נמכר בישראל במחירים נמוכים יותר ממחירי הבשר שהופק מבעלי חיים שיובאו לישראל בעודם חיים ונשחטו כאן. הסיבה למחיר הנמוך היא יתרונות שוק של בתי מטבחים בחו"ל, מצד אחד, וריכוזיות של מקטע השחיטה בישראל מצד שני.

היקף הייבוא של בשר טרי לישראל צפוי לגדול בשנים הקרובות בעקבות שינוי במשטר המכס, באופן שהחל משנת 2020 תעמוד המכסה הכללית לייבוא בשר בקר טרי על 17.5 אלף טון, אליה מתווספות מכסות פטורות ממכס במסגרת הסכמים בילטרליים. גם המכס האפקטיבי על ייבוא בשר מחוץ למכסה הפטורה, ירד באופן דרמטי ביחס למצב הקיים. נוסף על כך, ישנה אספקה של בשר טרי משחיטה מקומית. היקף הצריכה של בשר בקר טרי בישראל מוערך ב-20 אלף טון בשנה.

נוכח האמור, מוצע בהצעת החוק לצמצם את היקפי המשלוחים החיים באופן הדרגתי, במקביל להרחבה הצפויה של היקף הייבוא הפטור ממכס, באמצעות מכסות יבוא הפוחתות משנה לשנה. לפי הצעת החוק, לשר החקלאות ופיתוח הכפר יש שיקול דעת בעניין התאמת קצב ההפחתה להתפתחויות בשוק. המהלך המדורג יותיר גם תקופת התארגנות והסתגלות לעוסקים במשלוחים החיים.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברת הכנסת תמר זנדברג וקבוצת חברי הכנסת (פ/5378); על ידי חברת הכנסת נורית קורן (פ/5404/20) ועל ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/5432/20).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ד בסיוון התשע"ח – 28.5.18